
Előfizetési ár:
Egy évre 12 kor
Fél évre 6 kor
Negyed évre 3 kor
Egyes szám 24

HONTI LAPOK

Nyitlér sora 40 fill.
Hivatalos
és magánhirdetések
árszabás szerint.
Többszöri hirdetés-
nél árendmény

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

— I P O L Y S Á G O N . —

Felelős szerkesztő:

H A L Á S Z F E R E N C .

Megjelen

szombaton reggel.

A háboru.

Kovná várát elfoglaltuk. Négyszáznál több ágyu és 13.600 fogoly a zsákmány. — Novogyorgyevszk öt erőde elesett. — 3400 fogoly 164 ágyu. — Csapataink Bresztlitovszk vár előállásaiba benyomultak — Visszavert olasz támadások.

Kovná vára összes erődeivel elesett, Novogyorgyevszk két további erődjén is német lobogó leng, Bresztlitovszk ostromgyűrűje pedig a Bug nyugati partján bezárult.

Ritkán hoztak még a hivatalos jelentések egy napon ennyi pompás hírt. Junius 3-ika és junius 22-ike, Przemysl és Lemberg elestének napjai mellé és augusztus 5-ike mellé, amikor Varsó és Lvangorod együttes elestének híre repülte be a földtekét, a világtörténetbe most augusztus 18-ikának éjszakája is bevonult mint az orosz birodalom leg-ujabb gyásznapja.

Politikai hatása Kovná elestének talán még Varsó elestét is túl fogja szárnyalni, hiszen az oroszok Varsó kiürítését jóelőre dobra verték, Kovnót ellenben utolsó erejük megfeszítésével védeni próbálták. Hadműveleti szempontból pedig annak, hogy a Nyemen-várvédelmi vonal legfontosabb erőssége a németek kezére jutott, az orosz hadsereg megsemmisítésének legfőbb célját tekintve, egyenesen óriási a jelentősége.

Kovná birtokbavételével a Hindenburg-haderő centruma számára megnyílt a Vilna felé való előnyomulás útja s a várát ostromolt és felszabadult német haderők Kovnától északra és délre egyaránt hatalmas sulylyal esnek a serpenyőbe, — északra Below dűnaburgi és rigai előnyomulásának támogatásával, délre a Nyemen-menti Olita és Grodno s a Bobr-menti Ossovec erősségek végzetének siettetésével a varsó-pétervári vasutvonal jó felét kiszakíthatják az orosz birodalom testéből.

Megszámálhatatlan hadianyag, több mint 400 ágyu jutott Kovnában a németek kezére, „A várát a legszivósabb védelemmel szemben rohammal foglaltuk el,“ — írja a német nagy főhadiszállás. S hogy újabb foglyokról a német jelentés nem emlékezt meg, az valószínűvé is teszi azt a felfogást, hogy a vár védelmére rendelt csapatokat a védősereg többi részének az erődökből való visszavonulása céljából kellett feláldozni. Kovnától tehát a várvédő sereg egy része ugyanugy me-

nekülhetett meg, mint egykor Przemyslből: keleti irányban, mely Kovnától Vilna felé mutat.

Az első Nyemen-menti vár elestével egyidejűleg a körülzárt Novogyorgyevszk óramutatója is közelebb jutott a tizenkettőhöz. Tegnap előtt arról jött a hír, hogy a vár egyik északkeleti erődjét két térközművével együtt elfoglaltak a németek, a tegnapi jelentés újabb két erőd elestét mutatja a várnak ugyanerről az arcvonaláról. A tegnapi előtt jelentett 19 ágyu mellé pedig tegnap újabb 20 ágyu kerül a novogyorgyevszki zsákmány statisztikájába.

A német vezérkar e hó 19-én pedig hivatalosan következőket jelenti:

Hindenburg tábornagy hadcsaportja Kovná bevételénél még 30 tisztet és 3900 főnyi legénységet fogott el. Kovná elfoglalásának hatása alatt az oroszok a Kalvaria—Suvalki-vonallal szemben kiürítették állásaikat; csapataink követik őket. Odébb délre, Tykocintól nyugatra, német haderők kivívták az átkelést a Nareven és 800 oroszot elfogtak.

Gallwitz tábornok hadserege Bjelskától északra elérte a byalistok—bresztlitovszki vasutat; 2000 oroszot elfogtunk. Novogeorgievszk északkeleti arcvonalának két újabb erődjét rohammal elfoglaltuk 1000 fogoly és 125 ágyu jutott kezünkre.

Levél a lövészárokból.

Pozder Gábor m. kir. honvéd-főhadnagy, kit városunkhoz rokon kötelek fűznek, az északi harcokról alábbi, megkapó részletekben gazdag levelet küldte, melyet özv. Rajner Gejzáné urnő lapunknak közlésre adott át.

... Nagyon sokat mentünk, több mint 100 kilométert, gyalog örült forróságban, teljes pakolással, míg ideértünk. Az ut a régi volt, amint már láttam: lerombolt, felgyújtott falvak, városok csonka, füstös romjai merednek az égnek, mint óriási felkiáltójel: hogy mi lett abból, amit régen „otthon“-nak neveztek a lakosok. Az utakat már katonamunkások javítják, újak a hidak, amelyeket fúrge pionérok vertek, hogy hatalmas dübörgéssel vonuljanak tovább a teherautók, amelyek megrakva rogyásig muszka ajándékkal: gránát és srappnekekkel — Aztán, mint ércpikelyes kigyók, úgy mozognak beláthatatlan hosszan a katonák, a „hadsereg királynője“ — a gyalogság. Mögöttük mi: a kis mokány lovak, felpakolva, hátukon a legborzasztóbb — de ilyenkor békésen felcsatolt fegyver — a géppuskák. Aztán a trén.

Megyünk előre. A bakák vigan énekelnek, kora reggel van, mert akkor lehet legtöbbet menni, lévén a levogó hűvös. A határnál a zászlóaljnak, nekem kellett mondanom pár lelkesítő szót; aztán a vezényszó s ezer fiatal honvéd — levett sapkával — muszka földön éneklie a szent dalt a magyar himnusz. Megint kommandó — s aztán már a cár földjén megyünk előre, mindig előre, a hazáért, a királyért, vallásért, — érettetek, kik otthon maradtatok. Előre, bizonytalan, de csakis győzelmes, fényes jövő felé!

A nap kezd forróbban sütni: pihenő van. Felmegyünk egy dombra: mögöttünk a város, csonka, szétlőtt falvaival, tört tornyával. Aztán előttünk: síkság, sok helyt vizek és sok kis erdő. Ezeket szerette a muszka, amíg itt volt. A pompás fedezékek, hosszú, mély és keskeny árkok, még meg vannak. Belenézve ismerős kép: rongyos csizmák, bakancsok, ruhafosztányok — és sok véres rongy — Vajjon merre vannak most azok? Az árkok előtt hegyes karók. Összegubancolt tüskésdrót, felrobbant aknák, farkas-vermek. A két árok 10 lépés közelben! Micsoda irtózatot harc lehetett az, hogy tombolhatott, s mennyi fiatal, meleg vér elfolyt!

Most minden csendes. Nagy halmok, alattuk 20—25—50 halott. Kisebb, még friss

halmok, rajtuk keskeny „korhadtt fakeresztek“. — Némelyiknek kettős kereszt, ferde alsó ággal. Ezek alatt orosz tisztek, sanct Petersburgi, moszkvai gavalérok, gárdisták csendes alvóhelyei. — Egy volt megragadó: egymás mellett két sirocska. Egyiken festett kereszt névvel: Lieutinant el. J. — A másikon: Somogyi István honvéd őrzetű. Az egyik fess, porosz gárdatiszt volt s ki tudja, hány leányszív dobant meg, amikor az „Unter den Linden“-en végig korzózott a kis hadnagy ur. Ki mond ezentul bókokat a szőke bakfiseknek? — A másik fiatal, izmos, okos paraszt volt, valamikor boldog szántó-vető, dédelgetője az elhagyott szép, áldott magyar földnek. — Valahol messze, az alföldi kis fehér házakban, hiába várja az öreg betűs, gyűrött rózsaszínű kártyákat egy anyóka, — valahol, egy kis falu még kisebb házában egy cseréptányérral kevesebbet tesznek az asztalra. S valahol a fonóban megakadt a nótá, sírásba fult a csengő dal, arra a fekete pücsétes levélre.

Az egyiken sisak, a másikon pántlika. Piros-fehér-zöld. Az egyik ágát tartja a szeg, a másik szabadon röpköd a gyenge szélben — fakó színei alig látszanak. — A továbbmarsoló katonák nézik: — egyik kiugrik a

Lipót bajor herceg tábornagy hadcsoportja elérte a Mieljczicetól nyugatra és délnyugatra levő vidéket.

A jobb szárny Mielniknél a Bugon át előretört. A szakasztól északra levő erődállásaiból kivette az ellenséget és tovább haladt előre.

Mackensen tábornagy hadcsoportja Niemirov és Janov között is kieroszakolta az átkelést a Bugon. Bresztlitovszk előtt Rokitnónál német csapatok bevonultak az erőd előállásaiba. Vlodavától keletre csapataink követik a megvert ellenséget.

Előrehaladásunk nyomása alatt az ellenség Vlodavától lefelé és fölfelé kiürítette a Bug keleti partját. Uldözzük.

*

A mi vezérkarunk e hó 19-én az olasz hadiszinterről következőket jelentí:

Tiroli erődeink ellen az olasz nehéz tűzértség a tegnapi nap folyamán és ma éjjel is folytatta a tüzelést. Két-ellenséges zászlóaljnak a falgáriai fensíkon lévő előtéri állásaink ellen intézett támadását visszautasítottuk. A tengermelléki arcvonal északi szakaszán a heves harcok tovább tartanak. A Hrzli-vrh. ellen intézett erősebb támadás — mint minden korábbi — meghiusult. A tolmeini hídfő déli része ellen az olaszok délután és este hat ízben támadtak minden eredmény nélkül. Éjjen át is elkeseredetten folyt a harc. A hídfő mint előbb, ugymost is szilárdan birtokunkban van. Legalább 600 még temetetlen olasz holttest fekszik itt árkaik előtt. A görzi grófságban a szokásos ágyuharc folyt.

sorból, elolvassa a nevet; hátha földi pihen ott mélyen. A másik csendesen kiveszi pipáját szájából s billent a sapkáján, de mind-egyik elhallgat — s odadobják sapkájukról, a magukkal hozott, elhervadt — de mégis, mégis „hazai” virágot.

A szó elvész a távolban, a bakák vidám dala szárnyalva két versenyre a tiszta, rezgő levegőjében, fent a magasban csattogó pacsipta énekével. Ma nekem, holnap neked! Ez a háború! Majd fogok én nektek, mi kor visszatérek, szép mesét mesélni, véres háborúról, halhatatlan magyar vitézségről.

A hold magasán jár, a lámpás szeliden imbolyog sátramban (már 6 napja szabad ég alatt tanyázunk, a kolerás faivak miatt) s holnap újból előre!

Idehangzik tompán a lovaink csendes ropogtatása, — dobogása s néha egy-egy kiáltás az éjszakában. Az ór az, — szuronyán villan a holdsugár. És egy főhadnagy, felnéz az égboltra, áldást kér az otthoniakra; s csókját, gondolatát rábizza a délre, Magyarországra suhanó, ezüstös felhők bodros uszályára. . .

Állami tisztviselőink mozgalmá.

Az immár elvisehetetlen drágaság, mely bár mindenkire nehezedik, de a szabad pályán működőknek megadja a lehetőséget, hogy terményeik munkájuk, árucikkeik árából maguknak ismét nagyobb bevételek szerezenek legjobban a fixfizetésű osztályokkal sújtja. Szinte rejtelem, hogy a normális időben is a létért küzdő köztisztviselők, hogy bírták már ki a háboru első évét, mely szerzői fizetésük vásárló képességét folyton csökkentette, elfoglaltságukat, munkaerejüket és munkabírasukat pedig mindinkább igénybe vette.

Ezek az állapotok készítették több tisztviselői testületen kívül a nyiregyházi állami tisztviselőket arra, hogy országos mozgalmat indítsanak. Át ratuk folytán e hó 8-án tartották meg a hontvármegyei állami tisztviselők gyűlésüket. A megjelentek a gyűlés elnöke: Kegye Sándor kir. tanácsos, pénzügyigazgató, jegyzőjévé: Friml Gyula kir. törvényszéki irodaigazgatót választottak meg, az előadói tisztet Erdélyi Bertalan dr. pénzügyi s. titkár töltötte be. Többek felszólalása után a gyűlés elhatározta, hogy a kormányhoz drágasági pótlék iránt kérelemmel fordul. A kérvénynek illetékes helyen való benyújtására hattagu bizottságot választottak meg.

E hó 16 án járt el a kiküldött bizottság megbízásában. Tagjai voltak: Barczán Endre főgimnáziumi igazgató, Erdélyi Bertalan dr. pénzügyi titkár, Szmolenszky Vilmos kir. adóhivatali ellenőr, Gálósi Soma m. kir. számellenőr, Friml Gyula, kir. törvényszéki irodaigazgató és Berky István m. kir. posta s. ellenőr.

Dél előtt 11 órakor fogadta Ivánka István, vármegyei főispánja a küldöttséget, melynek szónoka Barczán Endre főgimn. igazgató a kormányhoz intézett kérvény benyújtásával megkapó szavakban ecsetelte a köztisztviselők helyzetét és kérte a főispántól igazságos és méltóságos ügyük támogatását.

Ivánka István főispán átvéve a kérvényt, meleg elismeréssel emlékezett meg arról a nagyfotosságu és önfeláldozó tevékenységről, melyet a köztisztviselők a mai viszonyok között kifejtettek és pártfogásáról biztosította a tisztviselőket. Azon lekötőező modor, melylyel a főispán a küldöttséget fogadta és azon szavak, melyeket alkalmuk volt hallani, újból bizonyosságát nyújtották főispánunk nemes érzésének és felelő gondolkodásának, mely az ő kiváló egyénisége számára viszont az egész vármegye közönségének osztatlan szeretetét és nagybecsülését biztosítja.

Iskoláink megnyitása.

Évkezdés a főgimnáziumban.

Az ipolysági áll. főgimnáziumban augusztus 31-én reggel 8 órakor kezdődnek a javító, pótló, magán és felvételi vizsgálatok. A kik a polgári fiu vagy leány, vagy reáliskola I., II., III. osztályából óhajtanak a következő gimnáziumi osztályba lépni: a kijelölt különböző tárgyakból vizsgálatot tartoznak tenni, melynek díja 20 K. Minden vizsgálatához e kell hozni a megfelelő iskolai bizonyítványokat.

A beiratások az I—IV. osztályokba szeptember 1., 2., 3. napjain délelőtt 8—12 óra közt a tornateremben történnek. Szeptember 8. után jelentkezők a pozsonyi tanker. kir. főigazgatóságához folyamodhatnak 1 K-s bélyeggel ellátott kérvényben felvételért. Az I. osztályba iratkozók az elemi IV. osztály elvégzését igazoló bizonyítványt vagy értesítőkönyvet, újraoltási és polgári anyakönyvi születési bizonyítványt tartoznak felmutatni. A többi osztályba iratkozók az előző osztály sikeres elvégzését igazoló bizonyítvánnyal je-

lentkeznek. A beiratáskor okvetlenül fizetendő 10 K. beiratási, 2 K. ifjusági könyvtári, 1 K. 50 f. értesítő, 1 K. kirándulási; 50 f. tinta, és 30 f. bizonyítványbélyegdíj, összesen 15 K. 30 f. a magántanulók ifjusági könyvtári-kirándulási- és tintadíjat nem fizetnek.

Szegénysorsu tanulók szegénységi bizonyítvánnyal ellátott bélyegtelen kérvényben a beiratások alatt kérhetik a tanulókat segítő egyesülettől használatra az iskolakönyveket.

A rendes tárgyakon kívül a III. és IV. osztályuak gyorsírás tanulására is jelentkezhetnek, melynek díja negyedévi részletekben fizetendő évi 20 K.

Az évi tandíj 48 K, mely negyedévenként fizetendő. Tandíjmentességért szegénységi bizonyítvánnyal ellátott s a főgimnázium igazgatóságához intézett bélyegtelen kérvénnyel szept. 10-ikéig folyamodhatnak azok, kiknek előző iskolai bizonyítványában több a jeles és jó, mint az elégséges osztályzatuk.

Magántanulókkul leányok is beiratkozhatnak s a szemléltető tárgyak óráin való rendes megjelenésre a Vallás és Közoktatási Miniszteriumtól kérhetnek engedélyt. A magánvizsgálatok díja 80 K.

Szept. 4. reggel 8 órakor lesz a Veni Sancte, utána az osztályrendezés és órarend kihirdetés; szeptember 6 ikán kezdetüket veszik a rendes tanítások.

Figyelmeztetem a szülőket, hogy csakis a tanártestület által megállapított könyvjegyzék könyvei s a kijelölt alakú, beosztásu füzetek használhatók; az ezzel ellenkezőket a tanári kar visszautasítja. Figyelmeztetem továbbá a vidékieket, hogy gyermekeik számára minden tekintetben kifogástalan családnál s háznál keressenek elhelyezést, hol a gyermek helys irányu nevelése s tanulhatása biztosítva van.

Barczán Endre
igazgató.

Évnyitás a polgári leányiskolában.

Az ipolysági áll. polgári leányiskolában a beiratások szeptember 1. 2. 3. napjain délelőtt 8—12 óra közt a tanácskozó teremben történnek. Az I. osztályba iratkozók az elemi IV. osztály elvégzését igazoló bizonyítványt vagy értesítőkönyvet, újraoltási és polgári anyakönyvi születési bizonyítványt vagy keresztlevelet tartoznak felmutatni. A többi osztályba iratkozók az előző osztály sikeres elvégzését igazoló bizonyítvánnyal jelentkeznek.

A rendes beiratási napok után jelentkezőket szeptember hó folyamán indokolt kérelem alapján az igazgató veszi fel, a később jelentkezők felvételéhez kir. tanfelügyelői engedély szükséges.

Az évi tandíj 20 korona, mely összeg a beiratáskor vagy egyszerre fizetendő, vagy pedig két egyenlő részletben: beiratáskor az egyik fele és február hó 1-én a másik fele.

A beiratáskor fizetendő mellekdíjak: beiratási díj 3 korona, értesítő díj 1 korona, ifjusági könyvtári díj 1 korona, kirándulási díj 1 korona összesen 6 korona.

A javító-, pót-, felvételi- és különböző vizsgálatok szeptember hó 3-án délután 2 órától tartanak.

Szept. 4. reggel 8 órakor lesz a Veni Sancte, utána az osztályrendezés és órarend kihirdetés.

Szegénységi bizonyítvány alapján a szegénysorsu tanulók tandíjengedezésért folyamodhatnak, ha jó erkölcsi magaviseletűek s a szépirást, éneket és testgyakorlatot nem számítva, egynél több elégséggel nem bírnak. A szegénységi bizonyítvány egy évnél korábbi keletű nem lehet. A folyamodvány, melyet nem a növendék, hanem a szülők vagy azok helyettesei irnak meg, Hontvármegye királyi tanfelügyelőjéhez címzendő. A kérvény mellékletei:

az utolsó bizonyítvány, a legújabb keleti szegénységi bizonyítvány. Az így felszerelt folyamodvány mindjárt a beiratáskor nyújtandó át az igazgatónak. A szegénységi bizonyítvánnyal ellátott kérvények bélyegmentesek, ellenkező esetben a folyamodványra 1 koronás bélyeg ragasztandó.

Ha valamely növendék testi fogyatkozás vagy egyéb ok miatt a torna, az ének, a szépírás, a kézimunka — vagy annak egyik neme — a szabadkézi és mértani rajz gyakorlati részének tanulása alól fel akarja magát mentetni, annak eziránti hitelteljes tisztí orvosi bizonyítvány alapján Hontvármegye kir. tanfelügyelőjéhez kell folyamodnia, aki megokolt esetekben a felmentést megadhatja.

Az izr. vallású tanulókat a szombati napon az iskolába járástól felmenteni nem lehet, de ezen napokon az írás-, számolás, kézimunka és rajzolás alól felmentendők, ha a tanuló szülője a felmentést az aláírásra nézve hatóságilag igazolt írásbeli folyamodványban kéri. A felmentést a kir. tanfelügyelő adja meg. A felmentés iránti kérvényeket a beírás alkalmával kell az igazgatónak átadni.

Az így felmentett tanuló szombaton minden tanórán jelen lenni tartozik és (pl. mennyiségtanból) szóbeli feleletre is felhívható.

A felmentések iránti kérvények mindjárt a beiratáskor nyújtandók át az igazgatónak.

A kérvények és mellékletei csak szegénységi bizonyítvány csatolásával bélyegmentesek.

Figyelmeztetem a szülőket, hogy csakis az iskolánk által megállapított könyvjegyzék könyvei s a kijelölt alaku, beosztású füzetek használhatók.

Schiller Irma
igazgató.

A hétről.

augusztus 20.

A király születésnapja.

A szokott kegyeletes módon ünnepelte meg Ipolyság közönsége királyunknak az Ég jóvoltából immár 85-ik születésnapját. A róm. kath. templomban az ünnepi misét *Schreiber* Aladár főesperes celebrálta. Megjelent Ivánka István főispán és Somogyi Béla cs. és kir. kamarás, alispán a vármegyei tisztikar élén, továbbá az itten székelő összes hatóságok és hivatalok vezetői köztük Martinovich István kir. törvényszéki elnök és Kegye Sándor kir. tanácsos pénzügyigazgató tisztikaraikkal. A hadi kórházakban ápoltt összes fennjárókatonának nemzeti zászló alatt négyes sorban vonultak fel és a templom kapujában foglaltak állást. A kivonult sebesült katonák megkapó látványt nyújtottak. Az ünnepi misét a himnusz rekesztette be, melyet az egész közönség együtt énekelt.

Az izraelita hitközség templomában a reggeli istentisztelet keretében folyt le az ünnep, melyen *Groszmann* Gyula főrabbi mondott emelkedett hangú könyörgést, melyet a következő szavakkal fejezett be:

„És amint egykor győzelemre vezetted a 80 esztendő meghaladó Matáhiászt, úgy vezesd tovább is diadalra a hasonló szent célodért küzdő agg királyunkat. Áldd meg továbbra is hadseregünk fegyvereit, acélozd meg harcosaink karját, hogy diadallal koronázva térjenek meg a harctérről szeretett hazánk dicsőségére . . .

Add, hogy ismét szeretettel ölelkezessen férj és feleség, szülő és gyermek, hogy ismét békesség honoljon hazánk berkeiben, hogy szeretett királyunk ismét békességben lássa maga körül diadallal koszorúzott népét, mely meg sok éven keresztül óhajtja elmondani

azt az imát, mely a mai napon minden magyar szív fohásza: Óh add Örökkévaló Istenünk az életnek ura, hogy dicső királyunk I. Ferenc József még sokáig éljen Amen!”

Evang. vallásos összejövetele

(*Molnár Gyula dr. bibliai magyarázatai*)

Isten jóvoltából a múlt vasárnapon is megtarthatuk vallásos összejöveteleinket és pedig igen szép közönség jelenlétében. Általában nem mulaszthatjuk el annak megemléését, hogy egész kis törzspublikumunk kezd alakulni, a mi még nagyobb buzgóságra, még nagyobb kitartásra kötelez bennünket Isten iránti hálaival teszünk közönségünk gyarapodásáról említést, és pedig nemcsak azért, mert szeretetből végzett munkánk méltánylását, szeretetünk megérzését látjuk benne, hanem azért is, mert tudjuk, hogy a felekezeti összejövetelektől ment — Istennek gyógyító, vigasztaló bátorító, tisztító erőiről bizonyítást tevő ígértetés s annak hallgatása soha se volt hiába való.

Az evangélium emlőim nőtt fel e hazának is sok olyan fia, akiről elmondhatjuk, hogy sava, borsá, fénye „hegyen épített városa“ volt e földnek.

Az összejöveteleken s sorok írója tartott vallásos tárgyu előadást a szabadságról. Kiválasztott alapigéink voltak: Mózes 2. r. 11. 13. versei és Ján. ev. 8 r. 32. 34. 36. versei. Az ember már a paradicsomban elvesztette a képességét arra hogy igazán szabadon, igazán boldogan éljen. Pedig az Isten az embert szabadságra teremtette, de az ember bünt cselekszik, s „szolgájává lesz a bűnnek“ Berlin utcáin halad egy részeg ember, kezében pálinkás butykossal. Szembe találkozik Gossnerrel, az iszákosság elleni küzdelem egyik apostolával. A munkás pálinkás üvegjét Gossner felé tartva így szól: „igyál Gossner papa! Gossner erre azt feleli: „barátom én akkor iszom, ha akarok, de te akkor iszol, amikor magad se akarsz.“

Miután a társadalom, s a szervezett társadalom, a nemzet egyes emberekből áll, a bűn miatt nem képes se a társadalom se a nemzet a maga igazi Isten által neki szánt szabadságát kivívni. A fent jelzett ótestamentumi bibliai rész elmondja, hogy a felnövekedett Mózes szomorúan látja, hogy rabságban selymődő népet mint veri a pogány egyiptomi, de bizonyosan még jobban fájt Mózesnek az, amikor azt látja, hogy nemcsak az egyiptomi veri a zsidót, hanem a zsidó is veri a zsidót. Szomorú lapja a magyar történelemnek az a lap, amelyen ezt kell olvasnunk „Világosnál, huszárok könnyeznek“ de még szomorubb az a másik lap, melyre ezt írta a költő: „a ledőt fában őrölő szu lakik, honfi honfira vádaskodik“ Ellenségeinkkel majd csak elbánunk, csak a saját bűneinktől ments meg uram Isten. „Bűneinktől“! Nem csak a bakkancs, s a posztó családok bűneitől, hanem „bűneinktől.“ Az Isten igéje feltárja előttünk ha tetszik, ha nem tetszik: hogy én is, te is bűnösök vagyunk. Többé kevésbé tékozló fiuk „távol az atyai háztól“. Talán sokan nem kerültünk annyira a moslékra, mint a biblia tékozló fia, de ki az közöttünk, akit ha Isten ma számadásra vonna, be tudna számolni minden órájáról, s alkalmazhatná hogy minden, Isten által rám bízott talentumot akarata és szent tetszése szerint forgattam. Azt mondjátok nagyon kemény az a te bibliád? ! Azt mondjátok „nem öltem, nem loptam, nem gyilkoltam, tehát nem vagyok bűnös.“ Tudjátok e, hogy a kereszténység nem a negatívumok vallása, Bilincseket törő hitünk van nekünk, a mi leverte a rabszolgaság részéről a bilincseket, lássuk a pozitívumok, hogy álltok? ! „Énezttem — mondja Jézus s ennem nem adtatok, szomjuhoztam s innom nem adtatok, mezítelen voltam s föl nem ruháztatok.“ E világ nyomorultjai, betegek koldusai közül hánynak enyhített nyomorát. „Meglátogatni az özvegyeket és árvákat, s zeplő nélkül tartani meg magunkat e világban“ ez a mi hivatásunk. Olvastam egy milliomos leányról, ki millióit arra használta, hogy bukott, erkölcsi posványba, süllyedt le nyokat mentse meg a végpusztulástól. Micsoda diadallal, micsoda boldogsággal szemlélte hogy Isten nagy ereje a szennyes rongyokból patyolat fehér ruhát képes formálni.

Te mire használod tárcád feleslegét? Nem tartozol e azokhoz, kik még egyet rugnak azokon a szerencsétleneken?!

De Isten nem a szemrehányások Istene. Biztos diagnózist állapít meg, mint a jó orvos, azután nyújtja az orvosságot. Akit a fiu megszabadít, valósággal szabad lesz. Isten szeretete így szól hozzánk: Örökkévaló szeretettel szerettelek titeket. Vár bennün-

ket, hogy atyai karjaiba, szoríthasson, lelki ruhánkat megfehéressen, s adjon nekünk a bűn szolgasága helyébe igaz szabadságot s olyan boldogságot, mely nem vész el még a süllyedő Titanikon sem. Tudunk még a halál árnyékának völgyében is halleluját zenéni. Tudván, hogy olyan atyánk van, akinek szárnyai alatt nem árthat nekünk semmi.

Hontvármegye a királynál.

Budapest székes főváros megkereste az ország összes törvényhatóságait, hogy a királyt születésének 85 ik évfordulója alkalmából az összes törvényhatóságok diszküldöttségben üdvözljék.

Selmecbánya testvértörvényhatóság e hó 10-én foglalkozott a főváros indítványával, melyet Ivánka István főispán ekként méltatott:

„Meg vagyok róla győződve, hogy ez a királyhűségében is rendületlen, hazafias törvényhatóság általános lelkesedéssel teszi magáévá ez átiratban foglalt indítványt s örömmel ragadja meg az alkalmat, hogy e dicsőséges napok derűjében szeretett királyának, mint legfőbb hadurunknak, hódolatát az összes törvényhatóságok küldöttségében ő is bemutatassa s a további küzdelemre életét és véréit, minden javát és összes tetterejét fölajánlja.

Bécsbe megyünk, mert öreg királyunkat pátriarkai kora s legfőbb haduri kötelességei odakötik.

De jól is van ez így. Hadd lássák az osztrákok a saját szemükkel, hogyan szeretjük, hogyan ünnepeljük mi atyai uralkodónkat, az alkotmányos magyar királyt, még Bécsben is. Hadd tudja az egész világ, az ellenünk szövetkezett s reánk tört ádáz népek gonosz világa, hogy a magyar nemzetet sem az ő roppant hatalmuk, se fenyegetéseik, se csábításaik királyhűségében meg nem ingatták s az annyi ember- és vagyoni áldozatot követelő háboru borzalmai és fáradsalmai hazafias lelkesedésében, harca készségében, kitartásiban meg nem törték.

S hogyha kell, hazánk szabadságáért és függetlenségéért, legfőbb hadurunk vezérlése és zászlai alatt, az utolsó emberig, az utolsó csepp véréig, az utolsó betevő falatig fogunk küzdeni a harcban, a polgári foglalkozások összes mezején egyaránt.

Mert vagy leszünk szabad hazában szabadok és magyarok, vagy mind elmegyünk oda, a szebb, a jobb, a szabad, örök hazába“ . . .

A főispán indítványára a közgyűlés a diszküldöttségben való részvételre, a főispán vezetésével, *Czobor* László országgyűlési képviselőt *Horváth* Kálmán kir. tanácsos, polgármestert, *Farbaky* István miniszteri tanácsost, *Hündel* Vilmos honti ev. főesperest és *Haverla* József plébánost kéri föl.

Vármegyénk törvényhatósága csak szeptember második felében tartja meg rendes közgyűlését, így a vármegyénk törvényhatóságát képviselő öttagu diszküldöttséget Ivánka István főispán maga állította össze, melynek tagjai lesznek a főispán vezetése alatt *Somogyi* Béla cs. és kir. kamarás alispán, *Kazy* László dalmadi földbirtokos, *Marek* Károly udvari tanácsos nyugalmazott alispán és *Schreiber* Aladár esperes plébános.

A nap, melyen a diszküldöttség a királyi trónja elé járul szeptember másodikika.

Novogeorgievszk elesett.

Lapunk zártakor érkezett a főispánhoz a miniszterelnökség távirata, hogy Novogeorgievszk várát elfoglaltuk és egész védőseregét elfogtuk. Több mint 20.000 fogoly és egyelőre megszámlálhatlan hadianyag a zsákmány.

— **Szent István napja.** E hó 20-án volt Szent István, Magyarország legelső felkent királyának a napja, kit mely vallásosságáért a „szent” jelzővel tisztelt meg a vallásos kegyelet, és kinek napját a törvényhozás nemzeti ünneppé kanonizálta. Ezt a nemzeti ünnepet városunk is megülte. A r. kat. plébániatemplomban az ünnepi istentiszteleten az összes hatóságok képviselve voltak. Az ünnep külsőségeit a középületek nemzeti zászlódisze jelezte.

— **Evang. vallásos összejevetel.** E hó 22-én délelőtt 11 órakor az ipolysági evangélikus templomban vallásos összejevetel lesz, melyen Molnár Gyula dr. kir. törvényszéki bíró bibliai magyarázatokat tart.

— **Egy hős tanár kitüntetése.** Maurer Endre ipolysági főgimnáziumi helyettes tanár mint tartalékos tüzérezélszós vonult az északi harctérre. Az ellenséggel szemben tanusított vitéz magatartásáért a király soronkívül előléptette hadnaggyá, most pedig a *Signum landis*-szal tüntette ki.

— **A közigazgatás bőrből.** Kalenda Jenő dr. a főispán által ujonnan kinevezett hontszi járási orvos, mielőtt állását elfoglalta volna, állásáról lemondott.

— **Templomi gyűjtés a rokkantaknak.** Alábbi sorokat kaptuk: Csernoch János dr. bíboros hierarchikus rendeltére a főegyházmegye minden templomában gyűjtés rendeltetett el aug. 8-án a rokkant katonák eltartási alapjának javára. Az ipolysági rk. templomban is megtartott a gyűjtés és pedig a Vörös-Kereszt kórház ápolóőrnök szives közreműködésével és a sebesült katonák diszkvionulása mellett. A gyűjtés eredménye 202 kor, 19 fillér és egy arany gyűrű. Az ápoló-urhölgyek fogadják köszönetemet fáradozásaiért és kedves hűveim a szives nemeslelkű áldozatkészségért. *Schreiber Aladár* esperes plebános.

— **Tente baba, tente . . .** Bájos fiatal mamák így variálhatják a régi kedves bölcsődalt:
Tente baba, tente,
Bajban az entente . . .

— **Polgári hadi érdemkereszt.** A hivatalos lap mai száma a királynak gróf Tisza István miniszterelnökhöz és báró Burián külügyminiszterhez intézett kéziratát közli, mely polgári hadiérdemkereszt elnevezéssel új diszjelvényt alapít. A legfelső kézirat szerint a királyt a mostani háboru alatt polgári téren önfeláldozó odaadással teljesített sok kiűnő szolgálat indította a polgári hadi érdemkereszt alapítására. Az új hadi érdemkereszt mindazok jutalmazására szolgál, kik e háboruval kapcsolatban kiváló buzgalommal és áldozatkészséggel különösen hasznos szolgálatot tettek s ezáltal kitüntetésre méltóknak bizonyultak.

— **Halálozások.** Özvegy *Steklovits* Antalné született *Eitelsberger* Alojzia e 15-én 74 éves korában Pápán meghalt. *Benne Steklovits* Antal az ipolysági m. kir. posta és táviró hivatal főnöke édes anyját gyászolja.

— *Biró* Gyula csábrági plebános e hó 12-én 28 éves korában meghalt.

— **Nagymaros lisztellátmánya.** Nagymarosról jelentik lapunknak: Nagymaros előjárósága polgártársai iránt táplált előrelátó gondoskodása meghozta nagy fáradságának méltó gyümölcsöt, amelyben 1200 családtagnak, lisztjéről a M. E. rendelet 4 §. alapján meghatalmazások útján gondoskodott s nem reflektálnak hatósági lisztre. Ez a ritkaságszámba menő dolog mindenestre följegyzésre kívánkozik.

— **Az első nótárius kisasszony.** A háborunak tulajdoníthatják a feministák a női hivatásnak ezt a legújabb térhódítását. A biharmegyei tenkei járás egyik községében, Kisházán, a főszolgabíró a megüresedett segédjegyzői állást Szabó Margittal töltötte be. Szabó Margit kereskedelmi iskolát végzett és eddig nagyszerűen teljesítette kötelességét a jegyzői teendő végzésében. Az alispán már ki is utalta neki a megfelelő fizetést.

— **Hamis kétkoronás bankjegyek.** Az 914-ik évi kibocsátású bankjegyek közé ismét kerültek kevésbé sikerültek minősített hamisítványok, amelyek a következőkben térnek el a valódiaktól. A kék jegy kép kivétel hiányos. A fejen az arc és hajrésznek türes világos helyei, valamint a merev arckifejés tűnnek fel, a szövegben pedig a betűknek határozatlan alakjai. A szöveg oldalán a zöld alap guirland rajzainak vonalai sok helyütt szakadozottak. Különösen szakadozott a jegy alsó szélén egyenes záróvonal. A hullámalku barna alapon levő vonalaknak közei egyenlőtlenek, ami az aláírásoktól jobbra és balra különösen feltűnik. A szövegben a következő hibák fordulnak elő: Gesetzlichen szóban a „Z” betű jobbra hajlik, A „Metall,” szóban a „T” betű balra, a második „L” betű pedig jobbra hajlik. A „Bárki” szóban az „Á” betűn hiányzik az ékezet. A „Fótanácsos” szóban „Ó” betűn a két vonás hiányzik.

— **A Vasárnapi munkaszünet.** A kereskedelemügyi miniszter rendeletet bocsátott ki, a mely a vasárnapi munkaszünetre új rendelkezéseket tartalmaz. A háboru kitörésekor a miniszter felfüggesztette a vasárnapi munkaszünetet és megengedte a kereskedőknek, hogy egész vasárnap nyitva tartásuk üzleteiket. Az új miniszteri rendelet szerint az élelmiszerüzletek, amelyeknek békeidőben vasárnap délelőtt tíz órakor be kellett zárniok, most reggeltől déli tizenkét óráig, délután pedig hattól félkilencig árusíthatnak. Ide tartoznak a szatócok, a fűszerezek, a bodegások, a hentesek, a sajt- és vajkereskedők stb. A többi üzletek, mint a kézműárosok, ruhakereskedők aranyművesek stb. amelyeknek a békeidőben vasárnap egész nap zárva kellett tartaniok, most déli tizenkét óráig árusíthatnak. Azok az üzletek pedig, amelyek békeidőben egész vasárnap nyitva voltak, tehát a vendéglők, kávéházak, pékboltok, zöldség- és cukorkakereskedések, cukrászdák, az új miniszteri rendelet értelmében a háboru tartama alatt továbbra is egész nap nyitva lehetnek.

— **A rekvirált pálinkafőzők.** Az ipolysági m. kir. pénzügyigazgatóság ezután is tájékoztatja a közönséget, hogy a pálinkafőzőkészülékeknek hadi célokra való rekvi irálása következtében, a szesztermelési célokra egyes községekben továbbra is megfelelő főzőké-

szülékek meghagyattak. Ezen készülékek az illető községi előjáróságok által fognak kezelteni, tehát azok meghatározott sorrendben bárki által a mostanáig fizetett állami adó és járulékok és azon felül a mint azt az illető a saját vagy vásárolt gyümölcsöt pálinkára kifőzni szándékszik, a napi-termelő képességnek 10. liter után 24. óránként 3. illetve 6. fillér főzőkészülék használati díj mellett igénybe vehetők.

Nagyszerűen bavit a harctéren küzdőknél és általában mindenkinél mint legjobb

fájdalomcsillapító bedörzsölés

meghülés, rheuma, köszvény, influenza, torok-, mell- és hátfájás stb. eseteiben

Dr. Richter-féle

Horgony-Liniment. oapsici compos.

Horgony-Pain-Expeller pótléka.

Üvege K —80, 1-40, 2'—.

Kapható gyógyszerárakban vagy közvetlenül az „Arany oroszlanhoz” címzett Dr. Richter-féle gyógyszerárban, Prága I, Elisabethstr. 5.

Naponkénti szétküldés.

Szabadalmazott és törvényesen védett

vetőmag-
csávázószer

„ANTISPORA-VITA”

ANTISPORA-VITA

Hazai és külföldi szaktekintélyek megállapították, hogy az Antispora-Vita az összes vetőmag felék, de első sorban az üszög által hazánkban általában fenyegetett búzának csávázására a legmegfelelőbb és így a mezőgazdaságban nélkülözhetetlen.

Kilója 1 korona 40 fillér.

Részletes ismeretével és használati utasítással szolgálnak a vezérelárusítók:

SCHWARZ és TAUBER
nagykereskedők
NAGYKANIZSA.

Képeslapok és aktképek

Neumannál kaphatók.

Debreceni Mezőgazdasági Gépgyár Részvénytársaság.
(Gyártelep és iroda: Vargakert, Délisor 19.)

Ajánlja régi árakban:

Tolórendszerü „Hortobágyi-drill”
Kanalasrendszerü „HAZAI-DRILL”
Mütrágya-szóróval kombinált
„NAPOLEON-DRILL”

vetőgépeit, mely sorba vet és sorba trágyáz, továbbá egyetemes acélékeket, S. V. jegyű 2, 3, 4 tagu boronákat, lárcsás repavágókat, dobrendszerü szecs kavágókat, kukorica-ültető és morzsolókat.

3-5

Sziveskedjék ajánlatot kérni!

A gimnázium, pol-
gári leányiskola,
r. kath. és izr. elemi
iskola

összes tankönyvei és írószerei

legolcsóbban

NEUMANN JAKABNÁL

szerezhetők be.

Tankönyveket olcsón
és gyorsan kötünk.

Benzoline a benzint teljesen pótolja!

Motortulajdonosok!

Sikerült gyártmányomat annyira tökéletesíteni, hogy nem szükséges többé:

1. benzinnel vagy aetherrel való befecskendezés,
2. nem szükséges a gyújtótej melegítése,
3. nem kell a levegő hozzájárulását megszorítani hanem:

Benzoline minden rendszerű motorhoz egyöntetűen a motoron minden változás nélkül, kiválóan alkalmas.

Benzoline használatánál a motor könnyen indul,

Benzoline használatban rendkívül olcsó, átlagban 400 gramm kell óránként egy lóerőre.

Hogy ezt bizonyítsam, a gyáramban következő rendszerű motorokat állítottam fel és tartom az érdeklődők részére állandó üzemben:

1. Climax
2. Lux
3. Langen & Wolf.
4. Osers & Bauer
5. Daimler
6. Polke
7. Warchalovsky
8. Benz
9. Pohl
10. Mayer

Oly egyéneknek, kik magukat hatósági bizonyítvánnyal mint komoly érdeklődőket igazolni tudják, még pedig községenként legfeljebb 3 személynek Bécsbe való utazás költségeit megtérítem.

A benzolin ára egész vagonvételnél	110 korona
„ „ fél	„	115 „
kisebb vételnél	125 „

helyt bécsi gyáramból vashordókban szállítva, készpénzfizetés ellenében. Utánvétel rendeléseket nem eszközölök.

M. Elfer, Wien, I. Krugerstrasse 3.